

VRTNA UMETNOST IMA VELIKO OBRAZOV

Človeška domišljija nima meja in tako tudi vrtnarjeva ne. Zato vidimo najrazličnejše vrtnarske umetnije. Nekateri posnemajo naravo, kolikor je le možno, druge spet s pomočjo cvetja ustvarjajo bizarne motive, ki sicer z naravo nimajo veliko skupnega, pritegnejo pa človeško oko.

Kako z rastlinami oblikovati prostor, je večno vprašanje. Seveda je velika razlika, ali ga oblikujemo samo za lasten užitek, ali ga oblikujemo za širšo publiko, za javnost torej. Zato veljajo čisto drugačni principi pri oblikovanju zasebnega vrta ali celo vrtička, kot pa pri oblikovanju javnega parka ali celo parka za turistične namene.

Cvetlični motiv, sestavljen iz enoletnic, predstavlja figuro pava v nadnaravni velikosti. Posneto na otoku Mainau na Bodenskem jezeru.

Domači vrtiček ne po dimenzijah skromen, zato ne dovoljuje uporabe velikih dreves, kaj šele motivov, ki zahtevajo še več prostora. Zato pa nam nudi košček intimnosti in možnost aktivnega sodelovanja pri njegovem nastajanju in vzdrževanju.

V javnem parku je prostora veliko, tudi za velika drevesa, velike travne in vodne površine. Lahko pa ima tudi prostor in opremo za otroške igre in služi za uporabo velikemu številu ljudi. Pri njegovem nastajanju in vzdrževanju sicer ne moremo sodelovati, lahko pa pogosto uživamo v njegovi urejenosti in ob lepotah rastlinja, ker nam je blizu. Je pač v našem domačem kraju.

Parkovne površine, oblikovane posebej kot hortikulturne in turistične atrakcije so bolj redke in spremljajo tudi drugo turistično ponudbo. So pa tako nevsakdanje, da obiskovalcu ostanejo v spominu za dolga leta in zato slovijo daleč na okoli. Niso več namenjene le lokalnemu prebivalstvu, pač pa pritegnejo množico turistov in turistične agencije jih vključujejo v svojo ponudbo tudi za večje skupine. Zato so takšni parki oblikovani po drugačnih principih, kot običajni vrtovi ali mestni parki.

V Sloveniji imamo dva takšna parka: Arboretum Volčji Potok in Mozirski gaj. Množice izletnikov ju obiskujejo od rane pomladi pa do jeseni. Tu se naužijejo barv in spotoma vidijo nenavadne parkovske motive z nenavadnim in nepoznanim cvetjem, ali pa vsaj cvetjem v nenavadno velikih količinah in seveda tudi drugim rastlinjem in drugimi parkovnimi motivi. Od domiselnosti oblikovalcev in sposobnosti vzdrževalcev, pa seveda od prostorskih in finančnih možnosti je odvisno, kakšni bodo rezultati njihovega dela.

V deželah z vrtnarsko tradicijo, vsekakor daljšo od naše, so pač bili dani pogoji za oblikovanje posebnih javnih parkovskih površin že davno. Spremljali so jih in jih seveda še vedno spremljajo tudi močni finančni in kadrovske potenciali. Lokalno okolje se pač zaveda pomembnosti takih objektov in jih razvija generacijo za generacijo. Zato pa poleg domače laične in strokovne javnosti pritegnejo tudi strokovnjake, študente in neštete turiste iz celega sveta. V svetovnem merilu pač sodijo med največje, najstarejše, najbogatejše in najlepše londonski botanični vrtovi. Pa tudi celinska Evropa ima kar nekaj parkov, ki poleg zgodovinsko-umetniške vrednosti pomenijo tudi posebno vrednost kot izobraževalni objekti, predstavljajo pa tudi turistične atrakcije.

Nam relativno blizu je otok Mainau na Bodenskem jezeru, namenjen posebej turizmu. In tudi zaradi svojih vrtnarskih umetnij v starodavnem parku pritegne množice turistov. Postal je kar nekakšna turistična božja pot tudi za vse tiste, ki so željni od blizu videti, kaj vse je možno oblikovati s cvetjem. Prenašati v domače parke ali celo vrtove tega seveda ni možno. Zato pa obstajajo fotoaparati in video kamere, ki zabeležijo spomine.

Tekst: **Jožica Golob-Klančič** univ. dipl. ing. hort.
Fotografije: Mojca Rehar Klančič univ. dipl. ing. agr.